

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

56. évfolyam, 240. szám

Ára: 50 fillér

Kedd, 1966. október 11.

Műszaki fejlődés 1970-ig

Nagyelemes építkezések — Az alumíniumfeldolgozás fejlesztése — Szellemi és anyagi erők jobb felhasználása

A műszaki fejlődés meggyorsítása egyik fő gazdaságpolitikai célkitűzésünk. A harmadik ötéves terv előirányzott beruházásai és a termelés várható szerkezeti változásai is ebben az irányban mutatnak. Az új ötéves népgazdasági terv a gyártmány- és gyártásfejlesztési feladatokat többnyire a vállalatokra, kutatóintézetekre bízta, sajátos eszközeivel viszont kedvező feltételeket teremt a műszaki haladás általános ütemének meggyorsításához. Így biztosítja a műszaki fejlődés élvonalában álló, a hazai adottságoknak leginkább megfelelő ágazatok gyors előrehaladását, az ipar, a mezőgazdaság, a közlekedés korszerű technikai alapjainak bővítését, a nemzetközi munkamegosztás elmélyítését.

A termelés korszerűsítése, bővítése

A kohászat megkezdte például a könnyű- és középnehéz épületszerkezeti anyagok, egyebek között a lemezről hajlított és lyukasztott, tetszés szerinti méretben összecsavarozható elemek gyártását. Így a különböző csarnokszerkezetek (iparban, közlekedésben, mezőgazdaságban, rak tározásnál) 50—70 százaléka majd termelékeny módon, előregyártott elemekből készülhet 1970-ben. A korszerű, nagyelemes építkezések aránya az 1965. évi 6 százalékról 70 százalékra növekszik az állami építkezéseken, elsősorban a hat új házgyár üzembe helyezésével. Az építőmunka mindinkább ipari szerelvények segítségével, biztosítja a beruházások gyors és olcsóbb kivitelezését. Így időben termelni kezdhet majd a berentei PVC-üzem, a tiszapalkonyai Polietilén Gyár, s más, a kőolaj és a földgáz feldolgozására épülő műanyag és műtrágyagyártó kapacitás, lényegesen bővítve a termelés intenzív fejlesztésében nélkülözhetetlen hazai nyersanyagbázist. Az egy lakosra jutó évi műanyag-felhasználás négy kilogrammról tíz kilogrammra emelkedik öt év alatt. A hagyományos importanyagokat: a fát, a fémeket, a gyapotot, a gyapjút, a bőrt stb. részben korszerű hazai műanyagok, műszálak, műgyanták váltják fel. Egyebek között mindez majd visszahat az építőipar és a kohászat további fejlesztésére.

Nagy természeti kincsünk, a bauxit termelésének és az alumínium feldolgozásának rohamos fejlesztése szintén a műszaki haladás irányába bővítik a feldolgozóipar alapanyag-bázisát. A gépipar gyártmányösszetétele ugyancsak a korszerű követelményeknek megfelelően változik. Gyorsan növekszik a közúti járművek, elsősorban az autóbuszok, az automatikaelemek, a szerviztechnikai eszközök, a nehézhíradástechnikai berendezések, az anyagmozgató és mezőgazdasági gépek termelése. Népgazdasági méretekben szintén nagyarányú termelékenységnövekedést biztosít a szénhidrogének (a kőolaj és a földgáz) arányának növelése, az energiaforrások felhasználása, valamint a vasútvonaltól diésellestése és villamosítása.

Öntevékenyen

Az új ötéves terv tehát azokra a legfontosabb fel-

adatokra összpontosítja a figyelmet, a szellemi és anyagi erőket, amelyek végrehajtásával meggyorsulhat népgazdaságunk általános műszaki fejlődése, néhány ágazat pedig a nemzetközi élvonalba kerülhet, biztosítva a gazdaságos export fokozását. Az ötéves terv fő irányainak és összefüggéseinek kidolgozásában a szakemberek ezrei vettek részt, s tíz és tízezerre kell, hogy öntevékenyen közreműködjenek majd a végrehajtásban, s a vállalatok gyártmány- és gyártásfejlesztésében. E feladatok ellátásához nagyobb önállóságot, több lehetőséget, kedvezőbb feltételeket biztosítanak a vállalatoknak, a kutatóintézeteknek, az új gazdasági mechanizmus előkészítésének és kibontakozásának időszakában.

Nyilvánvaló, hogy a gazdasági fejlődés hatékonyságát jelző, oly gyakran emlegetett minőségi mutatók, így a gyártmány- és gyártásfejlesztési feladatok központilag nem írhatók elő, illetve végrehajthatók nem is ellenőrizhető egyértelműen a vállalatoknál. Mindezt viszont pontosan megtervezhetik a vállalatok, a technikai haladás irányainak a piac — a hazai és külföldi felhasználók — igényeinek ismeretében. S a központi tervszerű irányítás megfelelően ösztönöz majd a szükségletek magas színvonalú kielégítésére, a műszaki-tudományos fejlődésre a vállalatoknál. Ezt a célt szolgálja már ma is az év elején életbe léptetett prēmiumrendszer, s 1968-tól még inkább az új, rugalmas árrendszer, s a termelési műszaki, gazdasági színvonalát, valamint a vásárlók elismerését és bírálatát egyaránt tükröző nyereség, amely a vállalati gazdálkodás fő mutatójává válik.

A technikai konzervativizmus ellen

A vállalatok műszaki fejlesztő munkájában így megszűnik majd az öncélúság, a formalitások veszélye. A költségvetésből finanszírozott akadémiai intézetek és egyetemi tanszékek alapkulatási eredményeihez a jövőben is ingyenesen hozzájuthatnak a vállalatok, ám a konkrét, helyi feladatok megoldási módjai közt már gazdasági mérlegelések alapján szabadon választhatnak. A műszaki és vállalatfejlesztési alap terhére bővítetik saját kutató-fejlesztő részlegük létszámát, vagy megbízható gazdasági számítások alapján a vállalkozás szerűen működő műszaki kutató-és szervező intézeteknél megrendelhetik egy-egy feladat kidolgozását. Tehát nemcsak a fejlesztés irányát, hanem a konkrét megoldások módját tekintve is szabadon dönthetnek a vállalatok, aszerint, hogy melyik hoz gyorsabban, magasabb színvonalú gazdasági eredményt a helyi kollektívának és a népgazdaságnak.

Ahhoz, hogy a gyártmány- és gyártásfejlesztés valóban felelősségteljes vállalati feladattá váljon az új gazdasági mechanizmusban, szükséges felülvizsgálni mindazokat a bürokratikus intézkedéseket, amelyek jelenleg fékezik ezt a munkát, indokolatlan monopóliumhelyzetet teremtenek az üzemek elkényelmesedésére, technikai konzervativizmusra vezetnek. Így például a prototípus körülményes jó-

vághatási eljárása, a profil-gazda-rendelet, a Beruházási Kódex számos intézkedése, fékezi jelenleg a vállalatok kezdeményező-készségének kibontakozását, s igyekszik kiküszöbölni a fejlesztő munkában elkerülhetetlen kockázatot, miközben behozhatatlan idővesztéseket okoz. A sok visszasságra módosított újítási és találmányi rendelet is felülvizsgálásra szorul. A fejlesztő szakemberek munkaköri köteletségévé válik az újítás, a kezdeményezés és általában az alkotó gondolkodás, kiemelkedő eredmények elérése esetén viszont alapkeresetük és prēmiumuk megszűnik, munkakörben is elérhetetlen, vagy megközelíthetetlen a vezető állásúakét.

Belső tartalékok

Nagy feladatok állnak mérnökeink, technikusaink, közgazdászaink előtt. Az ötéves terv lelkesítő célkitűzéseinek végrehajtásában nem versengés alakulhat ki a vállalatok, a kutatóintézetek, a fejlesztő szakemberek között. S az a kollektíva, amely többet tesz a műszaki haladásért, eredményesebben munkálkodik a közönség érdekei, munkaes életkörülményei s gyorsabban javulnak. S aki személy szerint többet ad a társadalomnak, az maga is nagyobb hasznát látja majd. Erdemes tehát már ma a gazdasági reform szellemében korszerűen gazdálkodni, a műszaki fejlesztés meggyorsításán tevékenykedni, hiszen olyan nagy belső tartalékok hasznosíthatók a vállalatoknál, amelyek az ötéves terv előírásaitól is képesek meggyorsítani a gazdasági előrehaladásunk ütemét, szilárd alapot teremtenek a népjólét további emeléséhez.

K. J.

A hallei egyetem küldöttsége Szegeden

Tegnap délelőtt dr. Szontágh Ferenc egyetemi tanár, a Szegedi Orvostudományi Egyetem orvostudományi dékánja fogadta a Hallei Martin Luther Tudományegyetem orvosi karának nyolc tagú delegációját, amely dr. H. A. Freye professzor, orvostudományi dékán vezetésével egyhetes látogatásra érkezett Szegedre. A küldöttség tagjai: dr. Helbing professzor, dr. W. Kiehl professzor, dr. M. Tost

A gazdasági és tudományos-műszaki kormányközi bizottság ülése

Szovjet-magyar műszaki együttműködés

A gazdasági és tudományos-műszaki kormányközi bizottság ülése

Moszkvában október 8—10-én megtartották a gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési kormányközi bizottság IV. ülését. Az ülésen megvitaták a két ország gazdasági együttműködése továbbfejlesztésének kérdéseit és meghallgatták a felek jelentését a bizottság III. ülésén elfogadott határozatok teljesítéséről.

A bizottság meghallgatta megfelelő minisztériumok beszámolóit a gyógyszeriparnak, a könnyűiparnak, valamint a

Diesel-vonatok gyártása tervezésének és összehangolásának területén megvalósuló együttműködés helyzetéről. Meghallgatták továbbá a Barátság olajvezeték áttervező képességének fokozása érdekében végzendő munkákról szóló jelentést, valamint azt a jelentést, amely iparcikkek szakosított kiállításainak megrendezésével foglalkozik a két ország export lehetőségeinek megállapítása és kiszélesítése céljából. (MTI)

Október 22-én ül össze a szegedi járási pártértekezlet

A szegedi járási pártbizottság hétfőn, tegnap Szegeden, a Kálvin téri párt-székházban ülést tartott. A járási pártbizottságnak a pártértekezlet elé kerülő beszámolótervezetét Csápenzski István elvtárs, a pártbizottság első titkára terjesztette elő. Az előterjesztést vita követte, amelyben felszólaltak: dr. Mihajlovics Lehel, dr. Ábrahám Antal, Dudás Béla, Juhász Ferenc, Bódi János, Bodor Károly és Makra András elvtársak.

A vita után a szegedi járási pártbizottság elfogadta a beszámolót, majd határozatot hozott a járási pártértekezlet összehívására október 22-ére, szombatra.

A továbbiakban Faragó János elvtárs, a járási pártbizottság fegyelmi bizottságának elnöke a fegyelmi bizottság négyéves munkájáról adott számot. A jelentés jóváhagyása után a pártbizottság köszönetet mondott a fegyelmi bizottság jó munkájáért. Ugyancsak köszönetet mondtak — a jelenleg

Angol politikus fogadása

Kállai Gyula, a Minisztertanács elnöke hétfőn hivatalában fogadta Joseph Grimondot, az Angol Liberális Párt vezetőjét. Az angol politikus, aki magyarországi tartózkodása során a Guardian című napilapot is képviseli, a kormány elnökével interjút készített a lap számára. (MTI)

Szeged 22 éve szabad

Üdvözlő távirat Odesszából

Október 11. kedd... Talán minden más részén az országunk egyszerű szem az idő végtelen láncában. Itt nálunk, Szegeden sem parádeznak díszalakulatok, ma rugó és dolgozni megyünk, nem gyűlésre, felvonulásra — még ha ünnepként jegezzük is ezt a napot. De azért meghajlítuk az emlékezés zászlaját: a felszabadulást idézi ez a dátum, 1944. október tizenegyedikét.

Szeged már huszonegy éve szabad. Sokan vannak, akik tanúi voltak a percnak, a szabadság első pillanatainak, és már sokan vannak olyanok is, akik beleszülettek a szabadság végtelen és örök folyamába. Hiszen már a szabadság harmadik évtizedében járunk... Aki azon a napon született, huszonegy éves felnőtt. Szakmunkás, mérnök, tanár, hivatalnok...

A termékeny, dolgos esztendő értelmét, a huszonegy szabad év kamatait számok erejével lehetne érzékeltetni. Hiába sorolnánk, meg sem fogná seregük a figyelmet. Ehelyett nézzünk körül kicsit a városban! Itt kubbogdörögtek voltak, most gyár zúmmog; friss falak, színes erkélyek feledtetik a régi, üres gyártelep helyét; megújulva futnak és kanyarognak ragyogó sugárútjaink, körutaink; ahol csak jegyszédő lehetett a vékonypénzű munkás és alkalmazott, ma mindennap közönség. Várost és gyárat, persze, azelőtt is építettek. Házakat, palotákat is emeltek. De mondjuk-e, milyen másként van itthon az ember azóta városában, gyárában és házában? Ezek személyes dolgok, mindenki maga tudná elmondani, milyen egyszerű dolog emberként és gazdaként élni ott, ahol huszonegy esztendővel ezelőtt is csak az ereje, az izma, a keze kellett! Amikor erre gondolunk — ez a szabadság bensőséges ünnepe. Ennek nincs grafikonja és százaléka, amekkorát az ember nőtt a szabadság napja alatt!

Más város, más ember él itt, emlékei vagy tapasztalatai kivéhetetlen jeleivel. Egy szovjet katona arca, egy orosz név a háborúból, egy tartóztathatatlanul lendülő hadigépezet, amely nemcsak egy várost, egy országot mentett meg a fasiszta örültés tomboló dühétől — képek a szabadság első napjáról, első hónapjaiból. Pufajkás mérnök, aki az első gépeket hozta Szibériából, fehér köpenyes tudós, aki elektronikus gépet programoz nálunk a szovjet akadémia megbízásából... — így tapadnak a huszonegy év előttihez az újabb képsorok.

Ott kezdődött nekünk, szegedieknek, október 11-én a szabadság időszámítása, ahol ezek az emberek vezettek, löporfüstösen elhaladtak. Mikor végignézzünk a városra és emberi önmagunkon, az időben megtaláljuk az ő végtelen és igaz tisztelétüket, amihez képest a szokásos virágok és koszorúk csak kis jelzések az érzésnek. Október 11. kedd... A huszonharmadik szabad esztendő első napfelkelte...

Szeged felszabadulásának 22. évfordulója alkalmából üdvözlő táviratot küldött Odesszából, a szovjet testvérvárosból Ny. Nyejvesztnij elvtárs, az SZKP odesszai városi bizottságának első titkára, L. Zajarnij elvtárs, az odesszai városi tanács vb elnöke a szegedi városi pártbizottság és a szegedi városi tanács vezetőihez. Táviratukban köszöntik a város lakosságát és legforróbb testvéri jókívánságaikat fejezik ki a szovjet testvérváros dolgozóinak nevében az évforduló alkalmából.

Őszi verőfényben a Tisza partján